

ANALIZA POSLOVANJA ZA 2014. GODINU

1. Uvodni dio

Na dan 27.01.2007. godine, a na osnovu Ugovora o kupoprodaji potписаног između Koncerna Swisslion-Takovo d.o.o., Beograd i Direkcije za privatizaciju (zvanični zastupnik državnog kapitala u preduzećima), državni kapital (svih 7 preduzeća) je otkupljen od strane Koncerna Swisslion-Takovo doo Beograd.

Swisslion Industrija alata A.D. Trebinje posluje kao Akcionarsko društvo od 01.05.2007. godine. Osnovna djelatnost Preduzeća je proizvodnja različitih vrsta alata.

Swisslion IAT prodaje svoje proizvode po čitavom svijetu, više od 90% realizacije je inozstrano tržište. Svjetska ekonomska kriza i recesija je drastično usporila rast prodaje. Konkurenca je nelojalna, jer iza ponuđača stoje jake države sa stimulacijama i raznim olakšicama kojima se daju kako bi opstali na tržištu, uz čiju podršku ponuđači idu sa damping cijenama. Nažalost, nemamo te mogućnosti ni na domaćem, a kamoli na svjetskom tržištu. Borba koju vodimo za svaku marku je iscrpljujuća, ali s obzirom da imamo stabilne zaključene ugovore, sigurne dobavljače za repromaterijal koji uvozimo (nema proizvodnje u BiH), uspijevamo servisirati naše kupce na zadovoljavajući način. Već nekoliko godina smo bili u ubjedjenju, da će se i dug za poreze iz prethodnog perioda riješiti prema zaključcima Vlade, Protokolu od 14.02.2012. godine, kao i zakonu o pretvaranju poreskog duga u vlasnički udio. Nažalost, umjesto da se intenzivno radilo na tome, do danas nemamo značajnijih pomaka koji bi vodio olakšanju poslovanja. Na platnom spisku imamo radnike ugašenog pogona u Nevesinju, koji ne rade od 2005. godine, a primaju redovnu naknadu.

Zbog novih pravila za dobijanje sredstava za podsticaj izvoza Swisslion IAT a.d. Trebinje nije u mogućnosti da aplicira za navedena sredstva.

Bitno je naglasiti da Swisslion Industrija alata a.d. Trebinje redovno izmiruje poreske obaveze od 01.01.2012. godine. Istovremeno izmirujemo obaveze iz prethodnog perioda za sve radnike koji ispunjavaju uslove za odlazak u penziju (cca 500.000 KM na godišnjem nivou).

U analizi poslovanja u 2014. godini, akcenat će biti na prihodima i rashodima iz redovnog poslovanja u odnosu na postavljeni Biznis plan i rezultate poslovanja za isti period 2013. godine.

2. Uporedni pokazatelji 2014. u odnosu na Biznis plan i rezultate poslovanja za isti period 2013. godine.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostvareni su na nivou 74,20% od planiranog i 83,21% u odnosu na isti period prešle godine. U strukturi ovih prihoda 91,55% učestvuje prodaja na inostranom tržištu, a samo 8,45% na domaćem (BiH). Ovo ističemo samo zato jer su cijene ovih proizvoda na domaćem tržištu veće nego na inostranom tržištu. Obim prodaje je mali, tako da se ovi efekti ne osjećaju na ostvarenom prihodu. Jedan od razloga ovako male prodaje na domaćem tržištu je i liberalizovani uvoz alata iz svijeta i realan pad industrijske proizvodnje u RS.

Rashodi poslovanja ostvareni su na nivou od 90,93% od planiranih, ili 78,75% od ostvarenih u 2013. godini. U strukturi ovih rashoda najveće učešće imaju troškovi materijala za izradu 34,06%, dok troškovi zarada, naknada i ostalih ličnih primanja u ukupnim rashodima učestvuju 39,50%.

Troškovi zarada, naknada i ostalih ličnih primanja imali su pad u odnosu na 2013. godinu za 12,47%. Planirano učešće BLD u ukupnom prihodu je 30,11%, a ostvareno 46,05%. Nominalno iskazane bruto zarade i naknade manje su za 930.556,00 KM u odnosu na 2013. godinu. Ovo je posljedica smanjenja obima posla i broja zaposlenih.

Učešće amortizacije u ukupnom prihodu iznosi 7,50% dok je u 2013. godini iznosilo 15,95%, a planom je predviđeno 10,42 %. Smanjenje amortizacije je rezultat primjene funkcionalnog metoda obračuna amortizacije na opremi.

Finansijski i ostali rashodi u ovom periodu ostvareni su odnosu na plan 50,79%, a u odnosu na ostvarenje u 2013. su imali pad za 63,87%.

Neto gubitak je 2.353.897,00 KM, što je za 40,51% manje nego prethodne godine. Učešće gubitka u ukupnom prihodu iznosi 16,58 %, a u 2013. godine 28,20 %, dok je po Biznis planu za 2014. predviđena dobit.

3 . Pokazatelji kretanja proizvodnje

Pokazatelji produktivnosti:

	Broj komada po zaposlenom	Vrijednost proizvodnje po zaposlenom
2013	$8.976.436/327 = 27.450$	$13.148.184/327 = 40.208$
2014	$8.340.054/284 = 29.366$	$13.331.950/284 = 46.943$
Biznis plan	$10.049.446/284= 35.385$	$15.784.616/284 = 55.579$

***Napomena: Prilikom proračuna pokazatelja produktivnosti uzet je broj proizvodnih radnika, dok je kod pokazatelja ekonomičnosti prosječan broj ukupno zaposlenih za posmatrane godine.

Pokazatelji ekonomičnosti:

	Ukupni rashodi redovne djelatnosti po zaposlenom	Odnos poslovnih prihoda i rashoda
2013	$19.556.030/740=26.427$	0,81
2014	$16.547.145/639=25.895$	0,84
Biznis plan	$18.197.010/639=28.477$	1,11

Ovo bi bio kratak osvrt na poslovanje u 2014. godini, a s obzirom da su svi detaljni pregledi dati u Notama i finansijskim izvještajima koji su objavljeni na sajtu, smatramo da nije potrebno u ovoj analizi to isto detaljnije prikazivati.

Finansije SL IAT